

ØKONOMISTYRELSEN

Servicebeskrivelse for Statens Budgetsystem

August 2020

2020

Indhold

---

1. Indledning og beskrivelse af systemet	3
1.1 Forretningsområdet	3
1.2 Kunder og brugere	3
1.3 Funktionalitet	3
2. Ansvarsdeling mellem interessenter	4
3. Fælles dataansvar – Overordnet cirkulæreskrivelse	6
3.1 Cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar	6
4. Servicemål og ydelsesbeskrivelse	7
4.1 Servicemål	7
4.2 Tilgængelighed	7
4.3 Driftsstatus	7
5. Nøglekontroller og tilhørende rapporter	8
5.1 Beskrivelse af nøglekontroller	8
6. Bruger- og rettighedsstyring	9
6.1 Beskrivelse af primære og sekundære brugere	9
6.2 Brugeradministration	9
6.3 Særlige adgange	10
6.4 Eksterne adgange	10
6.5 Leverandørstyring	10
6.6 Vejledninger, rolle-/rettighedsbeskrivelser og blanketter	10
7. Forretningsnødplaner	11
7.1 Forretningsnødsplaner	11
7.2 Lokale nødplaner	11

---

1. Indledning og beskrivelse af systemet

Servicebeskrivelsen giver statslige og selvejende institutioner indsigt i hvilke services og forpligtelser, der gør sig gældende for anvendelsen af Statens Budgetsystem (SBS).

1.1 Forretningsområdet

Det primære formål med Statens Budgetsystem (SBS) er at understøtte statslige og selvejende institutionernes budgetlægning og budgetopfølgning, herunder udarbejdelse af grundbudget og udgiftsopfølgninger samt de lokale budget- og udgiftsopfølgningsprocesser. Derudover understøtter systemet ministeriernes konsolideringsarbejde og koncernstyring, ligesom systemet er med til at skabe gennemsigtighed og synliggøre råderum i institutionens økonomi.

Den primære brugergrænseflade udgøres af Excel med en ekstra værktøjslinje med SBS-funktionalitet. Derved understøtter systemet almindelige Excel funktioner og sikrer, at der altid er adgang til nuværende og tidligere budgetversioner, samtidig med at de økonomiansvarlige får et genkendeligt system at arbejde i.

1.2 Kunder og brugere

Alle statsinstitutioner, som efter reglerne i [Regnskabsbekendtgørelsen](#) er forpligtet til at anvende Økonomistyrelsens systemer, skal bruge SBS. Statslige institutioner, der har SAP som økonomisystem, skal som minimum anvende SBS til indberetning af grundbudgetter og udgiftsopfølgning.

For selvejesektoren er anvendelsen af SBS valgfri.

Systemet anvendes af alle med økonomiansvar, både budgetansvarlige, økonomifunktioner og ledelsen i institutioner, som er involveret i budgetarbejdet.

1.3 Funktionalitet

SBS omfatter funktionalitet til understøttelse af de mest almindelige budgetrelaterede opgaver.

Systemet understøtter budgettering af driftsudgifter og -indtægter og giver mulighed for at sammenholde det samlede budget med de udmeldte finanslovsbevilinger. Herudover er der særlig funktionalitet til at understøtte lønbudgettering, anlægsbudgettering samt omkostningsfordelinger. SBS indeholder desuden regnskabsdata, der gør det muligt at foretage de månedlige og kvartalsvise budgetopfølgninger i systemet.

2. Ansvarsdeling mellem interessenter

Afsnittet indeholder en beskrivelse af ansvarsfordelingen mellem institutionen og Økonomistyrelsen.

Den generelle ansvarsfordeling mellem Økonomistyrelsen og statslige og selv-ejende institutioner, der anvender SBS, er beskrevet i skemaet 2.1 nedenfor.

Der er i den generelle ansvarsfordeling ikke indarbejdet eventuelle opgavesplit og aftaler mellem institutioner og Statens Administration eller andre shared-service-centre/administrative fællesskaber.

Statens Budgetsystem bygger på en standard SAP BPC teknologi, hvor data samles i en SAP HANA platform. KMD A/S er primær system- og driftsleverandør. Itelligence og Vision Management er underleverandører med stor viden om løsningen og erfaring med implementering af lignende SAP løsninger.

Tabel 2.1
Skema over ansvarsdeling

Element	Økonomistyrelsen	Kunden
Produktstrategi	Økonomistyrelsen fastlægger strategi og arkitektur for systemet.	-
Udvikling og vedligehold	Økonomistyrelsen har ansvaret for at kravsatte videreudviklingen af SBS. Leverandøren har ansvaret for vedligeholdelsen og udvikling af den kravsatte funktionalitet.	Institutionen er ansvarlig for at indrapportere fejl og ændringsønsker til Økonomistyrelsen.
Dokumentation	Leverandøren udarbejder og vedligeholder systemdokumentation. Økonomistyrelsen er ansvarlig for vejledninger om anvendelsen af systemet.	Institutionen er ansvarlig for at sikre, at den institutionsspecifikke beskrivelse af anvendelsen af systemet er tilgængelig og opdateret.
Sikkerhed	Leverandøren har ansvar for, at systemet understøtter den nødvendige sikkerhed i anvendelsen, samt gældende dansk og europæisk lovgivning. Økonomistyrelsen har ansvar for at sikre, at leverandøren lever op til sine forpligtelser.	Institutionen skal sikre at opsætning og anvendelse af systemet overholder relevant lovgivning og revisionskrav.
Applikationssupport	Der ydes level 1 support via Statens Administration, og level 2 support via Økonomistyrelsen. Eventuelt behov for eskalering til leverandøren håndteres af Økonomistyrelsen. Der henvises til generel beskrivelse for support på oes.dk	Du er som kunde selv ansvarlig for support på SBS internt i din institution. Institutionens økonomifunktion varetager kontakten til supporten på SBS.

Tabel 2.1
Skema over ansvarsdeling

Element	Økonomistyrelsen	Kunden
Uddannelse	Økonomistyrelsen udbyder ifm. implementering af systemet en omfattende uddannelse af superbrugere i brug af systemet og udbyder endvidere løbende kurser i SBS.	Institutionen er selv ansvarlig for den interne uddannelse af budgetansvarlige chefer m.fl. i anvendelsen af systemet.
Drift	SBS driftes af KMD A/S. Økonomistyrelsen har ansvaret for leverandør- og kontraktstyring.	Institutioner, hvis grundlæggende It-drift ikke hostes af Statens It har selv ansvaret for, at deres netværksadgang til systemet fungerer.
Applikationsforvaltning	Leverandøren står for den løbende vedligehold og opdatering af systemet.	Institutionen er ansvarlig for den lokale opsætning af systemet.
Brugeradministration	Økonomistyrelsen er ansvarlig for at oprette og vedligeholde de lokale systemadministratorer (brugere med privilegerede rettigheder).	Institutionen er ansvarlig for at udpege en lokal systemadministrator, som er ansvarlig for at oprette og vedligeholde øvrige brugeradgange i systemet.
Udbud	Økonomistyrelsen gennemfører udbud i henhold til gældende regler. Relevant information vil fremgå af Økonomistyrelsens hjemmeside.	-
Lokale integrationer	Økonomistyrelsen er ansvarlig for integrationer til Økonomistyrelsens øvrige systemportefølje.	Institutionerne er selv ansvarlige for at udvikle og vedligeholde integrationer til lokale fagsystemer. Integration til lokale fagsystemer kræver godkendelse af Økonomistyrelsen.
Lokale robotter	Opsætning af lokale robotter skal godkendes af Økonomistyrelsen.	Institutionen er forpligtiget til at lade evt. opsætning af lokale robotter godkende af Økonomistyrelsen.
GDPR	Leverandøren er ansvarlig for, at systemet understøtter GDPR. Økonomistyrelsen har ansvaret for at påse at leverandøren lever op til sine forpligtelser.	Institutionen har ansvar for at være opmærksom på håndtering og deling af personfølsomme oplysninger.
Licens	Økonomistyrelsen står for alle tilkøb og udvidelser af licensaftaler.	-

3. Fælles dataansvar – Overordnet cirkulæreskrivelse

Statens Budgetsystem er omfattet af en cirkulæreskrivelse for fælles dataansvar, som sikrer en klar ansvarsfordeling mellem Økonomistyrelsen og de institutioner som benytter de fællesstatslige it-systemer.

3.1 Cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar

Vi har i samarbejde med Datatilsynet udarbejdet [Cirkulæreskrivelse om fælles dataansvar vedrørende Økonomistyrelsen fællesoffentlige systemer](#). Cirkulæreskrivelsen gælder generelt for de statslige og selvejende kunder, der anvender de systemer som Økonomistyrelsen stiller til rådighed jf. regnskabsbekendtgørelsens §11, stk. 2.

Cirkulæreskrivelsen sikrer en dokumenteret og klar ansvarsdeling mellem Økonomistyrelsen og institutionerne efter databeskyttelsesforordningens artikel 26 om fælles dataansvar. Institutionerne er helt overordnet ansvarlig for de data, som de selv placerer i systemerne, og for de processer, der ligger lokalt hos institutionen.

Cirkulæreskrivelsen betyder bl.a., at der ikke skal udarbejdes databehandleraftale mellem den enkelte institution og Økonomistyrelsen, samt at Økonomistyrelsen er ansvarlig for sikkerheden i de omfattede systemer.

[Læs mere om fælles dataansvar for de fællesstatslige it-systemer på oes.dk](#)

4. Servicemål og ydelsesbeskrivelse

Afsnittet indeholder servicemål og ydelsesbeskrivelser for Statens Budgetsystem.

4.1 Servicemål

Servicemål for SBS består af aftalte supportsvartider samt opetid på applikationen. Herudover er der aftalt svartider i systemet på en række udvalgte parametre. Følgende automatiserede systemintegrationsydelser er omfattet.

Tabel 4.1
Oversigt over servicemål

System	Ydelse
Navision Stat	Natlig oversendelse af de Navision Stat stamdata, der er påkrævet for korrekt budgettering i SBS, samt ressource- og anlægsposter.
Statens Koncernsystem (SKS)	SKS leverer ved natlige kørsler stamdata, herunder posteringsoplysninger, til SBS.
Statens BI – LDV	Statens BI – LDV leverer anlægs- og lønfremskrivninger til SBS. Lønfremskrivningerne sker dog kun i forbindelse med de to månedlige lønkørsler i SLS.
	Ydermere sender SBS hver anden time budgetposter til Statens BI – LDV, til brug for ledelsesinformation mv.

4.2 Tilgængelighed

I henhold til de kontraktuelle servicemål skal SBS have en samlet tilgængelighed på 98 procent. Ud over generel nedetid, hvor systemet er utilgængeligt, bliver indrapportering af fejl også medregnet i den samlede nedetid. Jo mere kritisk en fejl er, jo større vægt vil den have i forhold til registrering af nedetid.

4.3 Driftsstatus

I tilfælde af lukning/utilgængelighed eksempelvis i forbindelse med servicevinder, vil der blive givet besked herom på Økonomistyrelsens hjemmeside.

[Se driftsstatus på oes.dk](http://oes.dk)

5. Nøglekontroller og tilhørende rapporter

Afsnittet beskriver SBS-nøglekontroller og tilhørende rapporter. Nøglekontroller defineres som de vigtigste kontroller til sikring af sikker og stabil drift, samt at der ikke foregår noget uønsket eller ulovligt.

5.1 Beskrivelse af nøglekontroller

Eftersom SBS integrerer data fra andre statslige systemer, ligger en stor del af validering og nøglekontroller uden for systemet. Der er imidlertid udviklet en række procedurer, som medvirker til at sikre, at data er pålidelig og forvaltes forsvarligt.

Tabel 5.1
Oplisting af nøglekontroller

Nøglekontrol	Beskrivelse
1	At der ikke kan oprettes eller budgetteres på finanskonti og Navision dimensioner, som ikke kommer fra Navision Stat.
2	At der er et revisionsspor, hvoraf hændelsen fremgår samt hvem og hvornår ændringen er foretaget.
3	At der ikke kan foretages tilpasninger af regnskabposter, herunder de dimensioner, som poster er bogført på.
4	At der ikke kan ske en komprimering af data i indeværende og sidste års poster.
5	At der kan afstemmes mellem SKS og SBS.
6	At integrationen til SKS og Navision Stat sikrer sporbarhed og høj datakvalitet.
7	At ændringsloggen viser retvisende logposter for de tabeller og felter, der er opsat i logningen.
8	At alle adgange til systemet er tilknyttet en navngiven bruger, herunder tildeling af firefighter rollen.

6. Bruger- og rettighedsstyring

Forskellige typer af brugere anvender Statens Budgetsystem på forskellig vis og med bestemte formål. Administrationen af brugeradgange og brugerrettigheder skal sikre nem adgang for autoriserede brugere og forhindre uautoriseret adgang til systemet.

6.1 Beskrivelse af primære og sekundære brugere

De primære brugere af systemet er medarbejdere i økonomifunktionen i statslige institutioner og i selvejesektoren, som har rettigheder til hele institutionens økonomi.

De sekundære brugere er de budgetansvarlige, hvor rettighederne defineres ud fra det organisatoriske sted, som den enkelte budgetansvarlige har ansvaret for. Adgangen til det organisatoriske sted tildeles af institutionens lokaladministrator.

Herudover er der en særlig rolle som tildeles de brugere, der skal have adgang til at se lønoplysninger.

SBS opererer med følgende systembrugerroller:

- *Lokaladministrator*, som kan foretage lokal konfiguration, samt tildele brugeradgange til andre medarbejdere i institutionen.
- *Økonomifunktion*, som har ansvaret for at igangsætte og gennemføre budgetprocessen. Økonomifunktionerne har adgang til at se og rette i alle posteringer, som er foretaget i SBS.
- *Budgetansvarlig*, som kan indtaste, godkende og følge op på de budgetter, de tildeles rettigheder til.
- *Specialistroller*, der giver adgang til at budgettere løn, anlæg og omkostningsfordelinger. For at kunne se løn på medarbejderniveau kræves, at der tildeles en særlig lønrolle.

6.2 Brugeradministration

Økonomistyrelsen er som systemejer ansvarlig for at oprette og vedligeholde de privilegerede rettigheder, som tildeles institutionernes lokaladministratorer. Lokaladministratorer i de enkelte institutioner er ansvarlige for at oprette og vedligeholde institutionens øvrige brugere. Tildeling af rettigheder sker på bogføringskreds niveau.

Bruger- og rettighedsstyringen for SBS foretages i SBS-Identity Management. SBS-Identity Management er en integreret del af SBS, og skal anvendes af alle institutioner der ibrugtager SBS.

6.3 Særlige adgange

De implementeringsansvarlige hos leverandøren har adgang til at oprette, se og ændre data i SBS. Under ekstraordinære omstændigheder, kan der tildeles en midlertidig Firefighter-rolle, der giver en implementeringsansvarlig adgang til at foretage tekniske ændringer i SBS. Tildelingen af denne rolle kræver godkendelse af systemforvaltning hos Økonomistyrelsen.

6.4 Eksterne adgange

SBS driftes af KMD, som har udviklere der har adgang til at foretage systemtekniske ændringer i systemet.

Intelligence, har som underleverandør medarbejdere med adgang til udvikling af løsningen og til at foretage teknisk support.

6.5 Leverandørstyring

Leverandørstyringen varetages af Økonomistyrelsens systemforvaltning.

6.6 Vejledninger, rolle-/rettighedsbeskrivelser og blanketter

[Brugervejledninger til løsningen finder du på Økonomistyrelsens hjemmeside oes.dk](http://oes.dk)

7. Forretningsnødplaner

Afsnittet beskriver forretningsnødplaner for de mest kritiske opgaver i Statens Budgetsystem. Forretningsnødplanerne kan følges, hvis det ikke er muligt at arbejde normalt i systemerne, fordi de er utilgængelige i længere tid.

7.1 Forretningsnødsplaner

Hvis SBS som følge af et systemnedbrud er utilgængeligt i en forretningskritisk periode, hvilket typisk vil være ved de kvartalsvise udgiftsopfølgninger, skal institutionens økonomiansvarlige gøre følgende:

1. Hente et udtræk af nyeste institutionsspecifikke data fra LDV.
2. Foretage opfølgning i et almindeligt Microsoft Excel-ark.
3. Indsende opfølgningsark til Finansministeriet.

Når SBS igen er tilgængeligt opdateres Økonomistyrelsens hjemmeside med information om, hvordan de manuelle opfølgninger efterfølgende skal indlæses i SBS.

7.2 Lokale nødplaner

Det er op til den enkelte institution at afgøre, hvornår de vil iværksætte egne nødplaner. Beslutningen må baseres på en afvejning af omkostningen ved at iværksætte nødplanen – i forhold til ekstra arbejde og ulempe ved manuel håndtering – og de gener, usikkerhed og risiko, som det indebærer at afvente at systemet genoprettes til normal drift.

Med henblik på at facilitere institutionernes beslutningstagning vil Økonomistyrelsen via oes.dk løbende opdatere status og estimater for, hvornår systemet ventes tilgængeligt igen.

oes.dk